

Sy-li spěwał,
Pilnje džěłať,
Strowja će
Swójbny statok,
A twój swjatosok
Zradny je.

Za staw sprócný
Napoj mócný
Lubosć ma;
Bóh pak swěrný
Přez spar měrný
Čerstwosć da.

Njeh ty spěwaš,
Swěrnje džěłať
Wšědne dny;
Džeń pak swjaty,
Duši daty,
Wotpoćń ty.

Z njebjes mana
Njeh ćí khmana
Žiwnosć je,
Žiwa woda,
Kiž Bóh poda,
Wokřew će! F.

Gserbiske njeđželske łopjeno

W Budyšchinje

18. junija 1933

Bauzen

1. njeđžela po šwjatej Trojizy.

Lutajša 16, 19—31.

Wěšte snamjo sa šbožowne prawa a wobštejnošće w žanym kraju je, so khudži a bohaczi w měrje hromadze bydla, so bo mjes šobu šnješeja, haj čžescza, so bohaczi khudym, hdžežtuli je trjeba a možno, pomhaju a radža a khudži bohacym knježim šwěru šluža, tak so moža wšchitzy šwój Boži khlěb jěscz. To je sawěrnjo psalmške šbožo: dobrotu a šwěrnosć šo šetkatej, prawdošć a měr šo wołoschatej (ps. 85).

Kotre je pak žórko tajšeho šboža? Je to lubosć? Je to lubosć šama? Hdnyž šo bohaczi mjes šobu lubuja a tohorunja khudži mjes šobu, to njemohło došahaczi! Jesuž dyrbi š poškošće šwojeho Duha a š hłubiny šwojeje lubošće rěčecz, hdnyž chze najwošebnišchu kašnju na šwěcznik štajicz, kotrejž je runa tamna stara kašń, so dyrbišch šwojeho bližšeho lubowacz jako šam šo. To dyrbitej duch a lubosć doškonjecz.

Bóh lubuje khudnych, a Bohu lubowacz njemóžesch, khiba so tež khudnych lubuješch. Jesuž je we šwojich duchamóžnych pschirunanjach jeniczi křocz čžlowjekej, wo kotrymž rěczi, wošebite mjeno dať: khudemu Lazarej. Tole mjeno rěka: Bóh je pomoz. To dyrbi khudym trošcht pschinjescz a jim wěru šylnicz, bohacym pak napominacz, so khudnych njesazpiwaju, ale jich jako čžlowjekow čžescza a lubuja. Šhubjenny čžlowjek, kotryž móže šo š radošću witacz, hdnyž chze šašo domoj, hdnyž chze šašo džělacz. Šlonik w templu je khudny hrěšnik, ale psched Bohom wjazny hacz šarišejški we šwojej hordosći. Rosłamanu wutrobu Bóh njesazpiwa, tak praji 51. psalm.

Hdnyž šebi nětk pschirunanje wo khudnym Lazarej bliže rospominamy, dyrbinny sa nadpadne namakacz, so Jesuž wo Lazarej njepowěda, so šu jeho hrjebali. Jesuž wopišuje,

šo pšy jeho rany lišachu. Tuž šu pšy jeho čžěko žrali, tak šo w kraju šarišejškich wěšće křodny myšleshe, šo je dušcha tajšeho nješbožowneho čžlowjeka šhubjena. Jesuž pak rěczi wo jandželach, kiž jeho dušchu do njebješ nješechu. Wo bohacym, kiž je se šrijedž dobreho, krašneho žiwjenja wot Bohu wotwołany, Jesuž žyle prošće, bjes wopišowanja wulkeho pschewodženja, praji, šo bu pohrjebany.

Šóršcha khudoba njeje možna hacz Lazarowa w jeho šmjerczi. Nikoho njeměješhe, ani žony ani džěczi, ani bratra ani šotry ani šušoda. Běšhe wšchón wopušchženny. Me mjeno Lazaruž nam praji, šo w Jesužowymaj woczomaj je Bohu ša pscheczela měr, Bohu w njebješach ša Wótza a wěcžny dom w Božim raju. Bóh jeho wošmje š čžescžu horje, hdnyž jeno Bohu ma, njetrjeba rodžicž wo njebješka a wo šemju, hacz jemu runje čžěko a dušcha sawutlštej, je wšchaf jemu Bóh křodny čžadž jeho wutrobnny trošcht a jeho džěl. Šo šlowje tajke krašne psalmške šłowa na khudeho Lazara a jeho šrudny kónž trjehja.

Wšchitkich ludži na šemi š dobremu, šbožnemu kónzej do-wjescz, to je Jesužowe wulke šwjate wotmyšlenje, jeho powołanje. A to je w pschirunanju wo khudnym Lazarej jeho najwažnišcha wuczba, š kotrejž wón niz jeno khudym, ale tež bohacym šluži. Šbožnik chze najhóršchi štrach wotštronicž, kotryž bohacym hrošny: po šbožownym žiwjenju hubjenny kónž, šnadž ška nahla šmjercz. Došć a nadošć je špřytowanjow, w kotrychž ludžo njewobšteja, ale žadny štrach njeje wjetšchi hacz šon, šo šemške derjehicze, bohacštwu a wješele čžlowjeka wo šbožnosć pschinjeku, dokež ludžo na čžěko šnja a wot čžěka škaženje žněja.

Bohacny muž w pschirunanju njeje najhóršchi; hewaf khudny Lazaruž njebudžišche psched jeho wrotami ležaf. Tušon bohaczi ma tež lubosć š šwojim bratram; myšli na to, šo njebnchu kaž wón na měšto čžwile pschišchli. Jesuž pak

Abrahamej w pschirunanju prajicž da, so bohaczi tež njebudža wëricž, hdy by runje shtó wot morwynch stanył.

Stóncznje ma šo hišcže na to poľasacž, so po tutym Jesuřowym pschirunanju šo na kónzu semsťeho žiwjenja rosčudži, hacž budže cžlowjek šbóžny abo niz. Wulka hľubina je wobtwjerđžena mjes šbóžnymi a šhubjenymi. Tutu krutu wucžbu dnrbu šebi kóždy w prawym cžaku wopominacž a w šchescžijanskej woľadže najprjedny njebjesťe kralestwo pntacž a jeho prawdoščž.

T. ja R.

Krajny biskop D. Šhmels.

Sakřa krajna žyrkej žaruje wo šwojeho přrenjeho biskopa, a lutheršće žyrkwe Němšćeje, a niz jeno Němšćeje, ale žyrkeje semje, žaruja wo wuřnamneho wjednika. To bě D. Ludwig Šhmels. A my, kiž šmy na univeršicze k jeho nohomaj šedželi, a kiž šmy jeho na kľetžy šlyšcheli abo pola njeho špowjedži byli, wemy, šo š nim woterndže š tuteje widomneje semšćeje žyrkwe do wëcžneje muž a šchescžijan, kiž bě tu šlawny wucženz a wucžer, wulki předar

Krajny biskop D. Šhmels †.

a šwërnny a wërnny špowjedny wótz. A to wšchitko je wón byl šwërnny hacž do šmjercže. Wšprjedž džela a škutfowanja wotwoľa šwërneho dželacžerja šmjertny jandžel Boži; 29. junija br wón šwječžil 75. narodniny, a š 1. julija čžžyšče wón abo toľa, taľ bóršy hacž nowe šriadowanje němšćeje a šakřeje ewangelišćeje žyrkwe hotowe — na wotpocžink hicž. Bóh tón šnjesh šawoľa jeho na wëcžny wotpocžink. Abo niz na wotpocžink? Šaľo tam we wëcžnošči nješmjertne dušche dale nješkutfuja a nje dželaja we wëžnej winižy, we wëcžnym kralestwe šwojeho Šbóžnika? Wny prajimy haj! Šachodne cželo paľ špi šwój semšťi špar, doniž njebžywa šbudžene k nowemu žiwjenju.

Š tym, šchtož hižo mjenowachmy, njeje wo jeho wobšchërnym džele a škutfowanju hišcže wšcho wuprajene. D. Šhmels bě tež president šjednocžerštwja „Allgemeine evangelisch-lutherische Konferenz“. W tutym škutfowasche wón ša šjednocženje Lutherškich. — Šdobom bě wón tachantški šnjesh Wšchynjanskeho wnyřkweho tachantštwja a jeho wjednik.

Jako krajny biskop bě wón tež š přrenim předarjom pšchi ewangelškej dwórškej žyrkwi abo pšchi ewangelškim domje. Tam je wón, tón šchëdžimž, š wutroby, kotraž běšče polna mlodeje, horjazeje lubošče k Šbóžnikew, tež hišcže na wulkich dnjach noweho hibanja w tutym lëcže předowal mlodym a štarym wotucžazeho luda, a je předowal do wutroby.

A pšchedewšchëm, jako krajny biskop bě wón přeni duchowny šobuřtwow krajneho konsistorija a tohorunja wubjerka krajneje žyrkweje. Šswoje wošebne šastojnštwjo, hycž š přrenim biskopom w kraju Lutheroweje reformaziije, nastupi wón 1926. Jako tajki je wón tež huřto we Łužicy pšchëbžywal, pšchedewšchëm w Łüchendorfu, w šseminaru ša mlodych bohobřlowžow, kotrychž

šobu rořwucžowasche. Ate tež hewal bě tu we Łužicy a niz jeno w měřtach, kaž w Budyščinje a w Łubiju, tež na woľach, taľ wošebje pšchi jeho generalnej wšitaziiji w Budyšškim wotřejku. Tehdy šu jeho tež wošebje Šserbja šejnali, a šu špóřnali, šo tutón nahladny muž hižo je šwojeje nadobnej postawu, a je šwojim wuřnamnym woblicžom je kaž powoľany na měřtno wjednika a šo je se šwojimi darami tón, kiž možesche biskop šakřeje žyrkwe hycž. Wón šam njebë šakři, ale, — kaž bě to tež hišcže š jeho wuřjekowanja šlyšchecž, bě Šriesja.

Ludwig Šhmels narodži šo 29. junija 1858 w Middelfu w Šakřickej Šriesškej. Šo pruhowanjach na gymnasiju we Muriču študowasche na univeršicze w Lipsku, Erlangenje, Šöttingenje a Šarlinje bohobřlowštwjo. W lëcže 1881 bu wón pomozny předar w Šakřickej Šriesškej, a to we West-Šhauderfehneje. Jako bě dalšchej lëcže študowal, bě š duchownym w Šaltrumje w Šakřickej Šriesškej, 1884 w Šesse a 1885 w Deterneje. W lëcže 1891 bu wón š wucžerjom w Šlőšchtrje Šoccum, do kotrehož konwenta wón tež wot lëta 1894 šlyšchesche. 1898 pšchëndže wón na univeršitu, šo by jako dozent rořwucžowal a wukubřlowal mlodych bohobřlowžow. Wón šapocža š tutym škutfowanjom w Erlangenje. 1902 pšchëbždli šo do Lipska. Še dozentom Lipsčžanskeje univeršity šawoľta tež jako biskop hacž do šwojeje šmjercže.

Jako tajki je měl wulki džel theologow Šakřeje a tež dalšcheje Němšćeje w šwojich hodžinach a šseminarach a je jich wjedni do hľubinow šchescžijanskeje wëry. A kaľ w šwojich rëcžach a předowanjach wutroby jimašche, to je taľ někotry tež w našchich woľadach šacžul, kiž je wužil žadnu škladnošč, šwojeho biskopa niz jeno wohladacž, ale tež šlyšchecž. Škóždy je pšchi tym měl to našhonjenje, šo wërnny měřnik, polny šchescžijanskeho ducha rëcži a šwëdčži.

Šjes džywa tehodla, šo jeho wliw džesche pšches šakře mješy do žyrkeje Němšćeje a pšches němšće mješy po žyrkej semje. Wšchudžom tam, hdyž Lutheršžy bždla, je jeho mjeno nate. Še šchwešdiskim aržybiskopom Šoederblomom bě wón wjednik lutherškich žyrkeje semje a dželasche šobu na wulkim škutfu, šjednocžicž šchescžijanow žyrkeje semje do wulkeho žyľka.

Nëť je jeho dželo ša tutu semju dořonjane. Škóndželu šu w univeršitnej žyrkwi w Lipsku, w kotrež je jako univeršitny dozent bohobřlowštwja huřto, a pšchëzo pšched wulkej nutrneje woľadu předowal, cželne předowanje ša njeho měli. Šwony wšchëch ewangelškich Božich domow šu jemu k pšchewodženju šwonšle a lutherškich woľate, džakni špominacž na šwojeho přrenjeho biskopa.

Wny to tež tu dženska cžinimny, kaž kóžda woľada šama šašo to cžini w šwojim Božim domje, a cžinimny džaka polni, šebi wëšči, šo Bóh tón šnjesh jemu dopjelni šwoje wulke šľubjenje: „Budž šwërnny hacž do šmjercže, dha čžu tebi křonu toho žiwjenja dacž!“

Ša žony a hoľzy a šašo: niz jenož ša žony a hoľzy!

(Wofracžowanje.)

Šakře dnrbjesche hižo thdženja napižmo rëcacž, pod kotrymž šapocžachmy wošjewjecž wulki a ša našch cžach jara wažny pšchednošč k šuperintendentny Šagšcha-Łubijškeho, kotremuž bě wón šam napižmo daľ: „Was fordert der Ausbruch der neuen Zeit von der deutschen, christlichen Frau?“ Wšchetož to, šchtož wón w pšchednoščku praji, je žyle wëščje něšchto wulžy wažne ša žony a hoľzy, ale niz jenož ša tute, ně tež ša mužow a hoľzow,

sa zbyl lud. — Dženja tu nětk potraczujemy i druhim džělom pšchednojčka:

„Što je tyn němsteje křesćijanškeje žony?“

Tuta němška, křesćijanška žona je wošebity tyn mjes žónskimi němsteje, kotryž wěsće žony křesćijanškich žónskich towarštwow wošebje jima. Najprjedy pať njech je dowolentny krotki pohlad do psihologiskeho — (to je: do duschewědy) — žónskich w stawisnach šwěta.

Mjenuja žonu lěpšchu položzu muža. Ja nimam wotpohlad, tole přecž. Ně, runje nawopaf! Pšchi tyn nochzu ani galantny bycz, ně, jenož sprawnny a wěrnny. W stawisnach šwěta je šo pať nětk žona šapowjedzika, bycz lěpšcha položza muža. Theodor Mommsen, němški stawisnar, kotrehož wšchať mējachu ša wulkeho njepšhecžela žonow, je ras šchěžipajo prajit: „Žony w stawisnach šwěta šu jenož wójny naschkarake a jenož jenicžki měr šwěsčike (Cambrai 1529).“ Tutón měr šu tehodla tež „Bantoffelfrieden“ mjenowali. — (Šerb njepraji tať, n. psih. niz „Bantoffelheld“: „drjewjanzowyy rjek“ abo něšcto tajke; šerbski wuras ša to je drje: „delent pod žonu“). — Čžehodla, to njepraju. Franz I., kotryž mējesche dobytka i tuteho mēra, da napominaniki pjenjes i hušazej šwětku šlecž, — to bē pokas na te tši „Margarete“, kotrež bēchu šo wo tutón mēr prózowale. — Franzoske šlowo: „marguerite“ rēka: „hušaza šwětku“. Ale tuto wōtre šudženje stawisnarja trjechi jenož žónške, kotrež šu bliško trónow, a mjes nimi njeje žana němška. Šsnadž mamy dozpla jenož dwē němškej wjerchowozu, kotrymajž móžesch wošebity wliw w stawisnach šwěta psihizpicž: tutej stej: Maria Theresia, kotruž šu šchěžedriwu macž na křěžorškim trónje mjenowali, a pruska kralowa Lujza, kotraž šo šama najlěpše wopiša je šlowom pēžnjerja, kotrež na šwój pucž žiwjenja napiša:

„Wer nie sein Brot mit Tränen aß,
Wer nie die kummervollen Nächte
Auf seinem Bette weinend saß,
Der kennt Euch nicht, ihr himmlischen Mächte!“

Praschěš-li šo ša tyn, ššto ma žona powšchitkownje, ššto ma jednora žona i luda je stawisnami čžinicž, wotmolwoja čži šžka jenož němške stawisny něšcto. To je na němški lud podobne. Němški lud njerosešnawa šo wot druhich kulturnych ludow najpošlesy i tyn, šo je šwoje žony čžesčowaf. We wojowanjach Germanow i Romškimu stejja žony šady wojowaznych mužow a pohonjuja jich i modlitwami i Bohu i wojowanju, psihetož wone wjedža šwój dońt, šwoju šwobodu, šwoju čžesč i tej šwojich mužow šaplecženu. Němška žona je mēšchiza w domje a w haju; wona stejti pod šchitom štrawintym; štraha je najbōle lubowana mjes bohowlami. W křesćijanškim šrijedžnym wēku zoša němška žona a křesćijanška mnishka stejti w přědku. Š tyn pať šhubjuje šo tež wliw, kotryž němška žona w ludu mējesche. Tutón wliw šažo psihiběra wot reformazije šem: žona čžehnje i čžicha šwoju drohu jako macž šwojich džěcži, jako hospoša a towaršchiza šwojeho muža. Ša žona wona je, wo kotrež Šchiller w „pēžni wo šwonu“ špěwa:

„und drinnen waltet die züchtige Hausfrau
und lehret die Mädchen und wehret den Knaben;“

Šandrij Duczman psiheloži tuto pētkne šlowo w šwojim psiheložku: „Pēžen wo šwonu takle; — psihidamy hnydom něšcto rynchžkow:

A nutška knježi
Ša hospoša čžestna,
A džěcžatkow macžer
A mudrje knježi,

Šštož w dominje leži.

A holčata wucži
A wobara hólzam
A ruzy šwey hnuje
A njewotpocžuje.“

Ša žona wona je, kotrež je Goethe w „Hermann und Dorothea“ pomnit jeje šwojateje šlužby šajit.

Ale tuta němška, křesćijanška žona dnrbi šo šama halle šažo šbudžicž i šwojemu šhubokemu byczu, a to w ludu kaž we wšchěch stawach a powołanjach. Šole je tón njewuměrnje wulki nadawt, kotryž maja křesćijanške šwojiki žonow a jich wjednizy. Šošledni lěštotnyť bē je šwojimi psihewrotami a maschinami, je šwojej techniku a je šwojimi šozialnymi nufami i wulkim wliwom tež na žiwjenje křesćijanškich žonow. Šo jendželškim psihkladže bu w Němškej doške lēta do wójny hibanje žonow šbudžene, kotrehož wjednizy bēchu žony kaž Helene Lange, Gertrud Bäumer, Frau von Oheimb, Elisabeth Lüders, Lydia Stöcker, Helene Stöcker, Alice Salomon a druge. Šute wojowachu ša pošbēhnjenje žony, ša prawa žony. Šone mēnjachu, šo šu krašneho dozpike, jako žonam šastup do mužškich powołanjow dobuchu, ale wone šu němškej žonyje w jeje najšhubšchim byczu tola jeje prawa wšake. Šone to žyle wěsće njěšku čžhale; honjesche šo tola runje w tutych mjenowanych wjednizach nadobny idealismuž, ale wone šu pať tola pucže pokasake a nastupite, kotrež njemōžachu i šbožu ša žony bycz. Šo njeje jenož šudženje mužow. Šo wobkručēja a praja tež žony kaž Guida Diehl, kiž wjedže nowokrajne hibanje — (Neulandbewegung). — Šež tuta nochžyšche ničžo druge hacž němškim žonam wudobycz pucže i prawam žonow a i šbožu žonow. Šona pišche w šwojich knihach: „Deutscher Frauenwille“, kotrež šu hōdne čžitacž a kotrež móžu ša towarštwam žonow jara poručecž, ša jednanja w towarštwach, tež, hacžrunje njemōžu wšchudzom je špišowaczelku psihesjene bycz: „Še šwojim šadanjem po prawach bližachu šo wjednizy psihězo bōle tyn partajant, kotrež stejto na internacjonalnym stejnischěžu nacjonalny štat podrywachu“. A na druhim mēštnje: „Š tutym šozial-politiškim hibanju bu Bōh wušamknjeny.“ — Šo bē šamšna tragika, kotraž tež na němškej šozialdemokratiji wotpocžowajšche. Šuta šložuje šo je šwojej wolu ša dobyče na atheismuž — (šjesbōžnosč) —, a niz kaž jendželške džělacžerstwo na evangelij, abo kaž franzoske na nacjonalismuž. Ša njepraju, šo by němške žónške hibanje bylo atheištiske abo antireligiošne, — (šjesbōžne abo nabožinje napschecžiwne), — ale wono tola wušamknje, njech je šebi toho wēdomne abo niz, Bōha jako šobumōžnarja a šobuwojowarja a stejti šobu na runinje tamneje tať njěšboža pošneje neutralitety, — (njestronitošče) — kotraž tať někotry ras němškemu ludej njěšbožo psihinježy. Štatolške žony wostachu tať powšchitkownje pišchi šwojej žyrkwi, evangelške žony pať, kotrež bēchu šobu w hibanju ša prawa žonow a kotrež tuto hibanje dowjedže do powołanjow a šastojštwow, šhubichu křuty šwojast še šwojej žyrkwju a i evangelijom. Ššchepōšnacž njemōžemy, šo bē hibanje žonow jara šhrobky a pilny wušup, šwotkownu nufu žónškeho žiwjenja wotštronicž, ale i tyn, šo tuto hibanje na to psihidže, „wšchitko po mužškim čžinicž“ (Guida Diehl), wušonjeni wono žonu i toho, šštož je jeje wopravdžite byče. (Psihichodnje dale.)

Šudańčžo abo niz.

Šudańčžo je čžlowjekam psihězo hižo bylo nashonjenje, kotrež šu čžlowjekajo wuprajili še prajenjom: „Šene njěšbožo psihidže porēdko šame.“ Bōle wucženi čžlowjekajo

maja tu bóle wuczene kłowo a praja: „Duplizität der Fä-
le.“ Tež my kmy pschi składnošći tu na tuto dziwne, husto
doščj nastróžaze nashonjenje pokasali. Jenotliwy cžlowjeť
w kwojim kole nashoni, zny kwt we wulkim niz mjenje.
Wo tajkich powšchittkownych struchŕnych nashonjenjach kmy ru-
nje sažo w poslednim cžaku cžitali. Tak nastróžachu eksplo-
zije, kotrež tu a tam wopory žadachu, cžlowjekow. Niz
mjenje wulke wohenje a traschaze snjesboženja na železnizy.
Tak pschpowjedži radio kwjatkowniczku 2 mjeńschinje žaro-
wanja sa snjesboženych spěšneho cžaha w Franzowskej; we
kamfnej mjeńschinje móžešche hižo w nowinach cžitacž wo
wulkim njesbožu, kiž bē žo na železnizy w Božniji stało. —
My mamy tu swiski a mozy, kotrež kłuscheja do toho, šchtož
pischemy pod tamne husto wuprajene kłowo: Mjes njebjom
a semju je wjazny wězow, wo kotrymiž žo waschej schulstej
mudroščji ani njeđzije.“ Šchtož doznyla s myšlemi hlada do
kwěta a jeho poděndženjow, tón pschihložuje a myšli a pyta.
— Ma-li šchto myšlicžki wo tym, tón je wupraj tu. Sajima
wěščje namaka. —

Zyrtej a stat.

Prezident zyrkwinskeho swjasta D. dr. Kaplet je kwoje
sastojnstwo jako wjedniť swjasta a s tym sdomom jako wjed-
niť ewangelskich zyrkwjow Němskeje složil. Wón bē hižo pšched
dlěšchim cžakom sđžilil, so to scžini, hdyž budže snowajarja-
dowanje zyrkwje hotowe. S jeho wotkhadom je žo wažne
městno we wjedništwje němskich ewangelskich zyrkwjow wu-
prósnidko.

Sakša krajna zyrtej šhubi tohorunja kwojeho wjedni-
ka. Krajny biskop D. Thmels wumrē 7. junija w Lipsku.
Nasche kopjeńko podawa dženka, semrēteho krajneho biskopa
wopominajo, wožebny nastawł wo nim, a we wschěch ewan-
gelskich Božich domach Sakškeje wopominaju dženka žarowa-
ze wožady kwojeho přenjeho biskopa.

Wschelate s blisťa a đalofa.

S Hlidy. Na naschej hórzy, hdyž je kražny wuhlad do
kólowokólo ju wobdawazej runiny, kwjeczešche druhi džen
kwjatkow krajnozyrkwinske sđednocženstwo rjanu Božu kluž-
bu w kražnej Božej stwórbje. Swjast Žitawškeje kšchěščan-
škeje młodžiny a posawnišťiki khór Bartiškeje wožady nam
kwjedžen s hudžbu a se spěwanjom porjeńschišchtej. Jako
bēchmy šhromadnje kěrlušch: „Wulki Božo, khwalbu cži“ wu-
spěwali, knjes sđednocženstwowy wothladať Kšchizan k nam
rěčješche, složiwšchi žo na Zap. skutki 8, 26—39. Wón nam
spyta rosjašnicž, kať wažna je Bohu kóžda jenotliwa cžlow-
ška dušcha a kať Boži duch sa kóždu pytažu, po mērie sa Bo-
hom žebí žadazu dušchu pucže a křědkí namaka, so by ju
pschiwjedł k křědnikej a Wumožnikej naschich dušchow. Tole
pať je jenož móžno, hdyž my na Boži hlóž posłuchamy a po
jeho woli cžinimy, hacžrunjež Bože pucže druhdy njerosu-
mimy. Sdyž pať kmy psches wujednaščki wopor nascheho
Sbóžnika hnadu a wumóženje namakali, mamy tež nadawł,
žo hrěšchnych pucžow hladacž, Jesušeji kwoje žiwjenje kwje-
czicž a tať kať tamny komornik s nim tež kwoju drohu cžah-
nyč s wješkelošču. Po wjazornych spěwach porěčža hiščče
polizajški sastojnik Höfer se Žitawy wo Mat. 7, 13—14: Kať
dyrbi kóždy, kiž chze wěčžne žiwjenje dostacž, hič po wulkim
pucžu; hacžrunjež swopřědka žo tón šchěroki sda pschijomni-

šch byč, wjedže tola do wěčžneho sčazenja. Cži, kotřž žu
na wulkim pucžu, dyrbja tež tnyh na šchěrokim wabicž, so
bnyhu žo wrócžili a do sđednocženstwa s Jesužom stupili.
Škóncžnje hiščče jedny s młodženzow porěčža w Božim dže-
czatštwje. S modlitwu knjesa wyschšcheho wucžerja Šamšcha
s Porščiz žo kwjatocžnošč složicž dyrbjať, dołonja.
Přjedny lěto sa kapłana w Ketlicach pobnywšchi je 26 lět na-
šchej wožady po kwojich mozach kwěrnje klužil a žebí wo-
žebje je kwojim dobročiwym waschijom wutrobny dobywał.
Hiščče na njeho staršchi wožadni s đžakownošču spomina-
ju. Esobotu bēšche žo žyla jeho pšchedželow a snatny s wu-
dowu, s kotrež bēšche njebočicžki pšched dwěmaj lětomaj
šloty kwaš žmēł kwjeczicž, žynom, džowku a wnucžkami, tež
někoti duchowni k žarowanštemu wopomnječu w Tuchorškej
zyrkwi šhromadžila. Eswjatocžnošč knjes farať Kaplet pschi
Michalškej zyrkwi wotměwašche. Eswoju rěč na kłowa japo-
šchtošst. skutkow 14, 22 sažožil: My mamy pšches wjele tnych-
noščow, saicž do Božeho kraleštwja, pokasuju, kať mamy we
žiwjenju njebočicžkeho Bože pucže spóšnawacž a cžejcžicž,
tohodla tež jeho cžerpjenje jako křědk w Božej ruzny k psche-
kražnjenju wobhladowacž. Knjes wnyšchich farať Sarjeńk
jako sastupjeť superintendentny žiwjenje a skutkowanje fararja
Šandrika do kwětkla staji, kam se kwojeho nashonjenja jako
jeho kužod někotre lěta na jeho prózypóšne a woporniwě
škutkowanje pokasuju. Potom tež se kěrbškim kłowami w
mjenje kěrbškeje kłowneje přědarškeje konferenzy njebočicž-
keho pucž wot Kubšchiz, hdyž žo 1850 jako žyn kěrbškeju
kublerškeju staršcheju narodži, hacž do Tšelan, hdyž pola
kwojeho pschichodneho žyna hacž do kónža pschewywašche, wo-
pišawšchi. Knjes farať Mikela kwojemu přjedownikej we
Malešchězach na kłěžny a wotstarju hiščče w mjenje wožady
a zyrkwinskeho pšchedštejicžerštwja posledni đžak pschiwokla.
Sdyž bēšche žo nutrošč s pohrjebnej zyrkwi se spěwami:
„Šchtož cžini Bóh, wšcho dobre je“ a „Jerusalem, ty měšto
wyšoke“ wobšamkla, hiščče bratr njebočicžkeho knjes farať
na wukł. Šandrik-Šuščanški kwojemu bratrej želniwe a
wěryšylne božemje pschi rowje pschiwokla a Michalška šhula
a pohrjebnišchčowny khór spěwašchtej, na cžož pschitomni
kašchč s poslednymi kwětkami pschiknyhu. Tak wotpocžuje
njeboh farať Šandrik na Michalškej Božej roli, 23. nam po
mjenje snatny Malešchanski duchowny. Njech jeho wopomnje-
cže tu hiščče dołho žiwe wostanje a plody nješe.

Na pucž.

My, kiž wy chzeče žiwjenje lubowacž a dobre dny wi-
džecž, kwjeczicže žo Bohu! Eswjeczicže Bohu kwoje šhromad-
dženštwow — kwoje žiwjenje a kwojej hubje — kwoju wu-
trobu! D. Thmels w přědowanju wo 1. Pětr. 3, 8—15.

Wistowanje. Š. B.: Prawje tať a wutrobny đžak sa po-
moz tež na tutym polu nascheho džela sa nasche kopjeńko a
sa našch kěrbški lud. Redaktor. — Sa 2. po kwj. Tr. K-cž
w B. — Sa 3. po kwj. Tr. K. w N.

Samostwity redaktor farať Wyracž w Nohacžizach (Nostiz b. Weisenberg).
Čajšchč a nastab Šmolerež knižicžicžejnje a knižatnje, šap. dr. s wobm. ruť.
w Budyšchajze. — Wuhadža kóžbu kobotu a placi šchtwórcžlětnje 108 pj